

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

Lausunto

20.10.2017

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto
valtiovarainministerio@vm.fi

Viite: Lausuntopyyntö 5.9.2017; VM 1731/03.01.00/2017

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maakunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi maakunnan tilinpäätöksessä esitettävistä tiedoista. Maakuntalain 98 §:ssä esitetään säädettäväksi, että maakunnan kirjanpitovelvollisuuteen, kirjanpitoon ja tilinpäätökseen sovelletaan maakuntalain lisäksi kirjanpitolakia. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset maakunnan tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, tilinpäätöksen liitetiedoista, tuloslaskelmasta, rahoituslaskelmasta, taseesta, konsernitilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista, osavuositilinpäätöksestä, laskenta- ja tilijärjestelmästä sekä palvelukohtaisista kustannustiedoista.

Asetusluonnoksen mukaan maakunnan tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen laadinnassa ei sovellettaisi kirjanpitolain (1336/1997) 4 luvun 5 §:n 2 ja 3 momenttia, 5 luvun 2 a, 2 b, 4, 5 b, 15 ja 17 §:ää eikä 7 a lukua. Lisäksi maakunnan oma pääoma muodostuisi ainoastaan peruspääomasta, edellisten tilikausien ylijäämästä (alijäämästä) sekä tilikauden ylijäämästä (alijäämästä). Etelä-Pohjanmaan liitto pitää näitä rajoituksia perusteltuina erityisesti maakuntien kirjanpidon yhdenmukaistamiseksi ja tilinpäätösten vertailukelpoisuuden varmistamiseksi.

Pääasiassa kyse on siitä, ettei IFRS-standardeja sovellettaisi maakuntien kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Asetuksella myös suljettaisiin pois maakuntien mahdollisuus tehdä tilikauden tuloksesta varaus- tai rahastosiirtoja. Kyseiset erät olisivat ylijäämäisestä tuloksesta tehtäviä siirtoja, jotka olisivat osa omaa pääomaa tai sitä vastaavia eriä. Yhdenmukaisen kirjanpitokäytännön kannalta on perusteltua, ettei maakuntien taseeseen tulisi oman pääoman rahastoja eikä vapaaehtoisia varauksia.

Asetusluonnoksen mukaan valtakunnalliset palvelukeskukset yhdistettäisiin omistussuhteiden mukaan maakuntien konsernitilinpäätöksiin ns. suhteellisella yhdistelyllä kirjanpitolain 6 luvun 15 §:n mukaisesti. Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan tällä tavoin ”maakuntasektorin” kokonaisuudesta saadaan oikeampi ja riittävämpi kuva kuin ilman yhdistelyä, vaikka menettely poikkeaa muiden osakeyhtiöiden yhdistelystä konsernitilinpäätökseen. Jos vaikutus yksittäisen maakunnan taloudellisiin tunnuslukuihin on merkittävä, tulee se huomioida mahdollisen arviointimenettelyn käynnistämisvaiheessa.

Asetuksella säädettäisiin myös maakunnan osavuositilinpäätöksestä, joka laadittaisiin sekä maakunnasta että konsernitilillä. Osavuositilinpäätös olisi laadittava neljännesvuosittain, ja sen laadinnassa noudatettaisiin kirjanpitolain yleisiä tilinpäätösperiaatteita. **Etelä-Pohjanmaan liitto ei kannata neljännesvuosittain laadittavaa osavuositilinpäätöstä**, jossa asetusluonnoksen mukaan esitettäisiin toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat, tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus, talousarvion toteutuminen sekä arvio tulevasta kehityksestä. Ko. osavuositilinpäätöksen laatiminen olisi **työllistävä ja erittäin kallis prosessi**.

Taloushallinnon nykyiset resurssit on mitoitettu siihen, että tilinpäätös ja konsernitilinpäätös tehdään kerran vuodessa. Jos tietojen tarkkuustaso pysyy samana, työmäärä kertaantuu osavuositilinpäätöksien määrän suhteessa. Jaksotukset tehdään nykyisin kirjanpitolain ja arvolisäverolain edellyttämällä tavalla. Jos osavuositilinpäätös tulisi tehdä kolmen kuukauden välein, jaksotukset tulevat tehtäväksi neljä kertaa vuodessa. Lisäksi konsernissa mukana olevien yhtiöiden tulisi toimittaa maakunnalle vastaavat tiedot konserniosavuositilinpäätöstä varten. Tämä lisää myös yhtiöiden työmäärää, koska konsernitilinpäätöksessä tarvittavat tiedot eivät tule automaattisesti yhtiöiden normaaliraportoinnin puitteissa. **Osavuositilinpäätöksen tekemisestä saatavissa olevat hyödyt suhteessa sen aiheuttamiin kustannuksiin eivät pysy järkevällä tasolla**, koska riittävä tieto on saatavissa raportoinnin avulla. Valtio voi ohjata maakuntien raportointia mm. laskentatunnisteiden ja JTS-ohjeiden avulla.

Asiassa on **erotettava kaksi eri asiaa: osavuositilinpäätös ja raportointi**. Etelä-Pohjanmaan liiton käsityksen mukaan asetusluonnoksen ko. kohdan tarkoituksena on saada maakunnan talouden ja toiminnan kehityksestä riittävästi tietoa vuoden mittaan. Tiedonsaanti on kuitenkin turvattu mm. siten, että maakunta raportoi kuukausittain automaattisesti taloustietonsa Maakuntatieto-ohjelman mukaisesti. Sanalliset selvitykset mm. olennaisista tapahtumista ja arvio tulevasta kehityksestä voidaan antaa muutenkin kuin osavuositilinpäätöksessä; samoin valtakunnallisten palvelukeskusten tiedot tulisi saada muutoin kuin maakunnan konsernitason raportoinnista eli suoraan palvelukeskuksilta. Jos osavuositilinpäätökset kuitenkin vaaditaan, niiden määrä tulee vähentää yhteen (7 kuukauden tilanteesta), ja niiden/sen sisältöä tulee keventää. Etelä-Pohjanmaan liitto ei näe neljännesvuosittain laadittavissa osavuositilinpäätöksissä sellaista lisäarvoa, mitä ei saataisi muullakin raportoinnilla.

Asetusluonnoksessa tulisi Etelä-Pohjanmaan liiton näkemyksen mukaan myös todeta, että **osavuositilinpäätöstä ei tarvitse tilintarkastaa** kuten ei muutakaan raportointia. Vaikka tilintarkastajan ei tarvitsisi antaa osavuositilinpäätöksestä tai muusta raportoinnista erillistä tilintarkastuskertomusta, tilintarkastajalla voidaan katsoa olevan velvollisuus tutustua osavuositilinpäätöksiin riittävässä määrin osana hallinnon tarkastusta, mikä lisää osavuosiraportoinnista aiheutuvia kustannuksia.

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO

Asko Peltola
maakuntajohtaja

Jari Iso-Koivisto
hallintojohtaja